

Behandeling van congenitale afwijkingen.

Van microcircuit tot macro-economie.

EPIDEMIOLOGIE

Binnen de chirurgie voor congenitale afwijkingen zijn zowel een verschuiving van operaties naar de leeftijd van pasgeborenen en zuigelingen waar te nemen als een toename van het aantal operaties bij volwassenen. Voor de hartchirurg is er geen leeftijdsgrens, alle patiënten profiteren van de ontwikkelde expertise. In de groep van volwassenen betreft het reoperaties voor restafwijkingen van operaties uit het verleden, maar ook eerste ingrepen bij personen waarbij de afgenomen risico's inmiddels lager zijn dan het risico van langer voortgezette conservatieve behandeling. Zowel bij kinderen als volwassenen soms ook met zeer invasieve hulpmiddelen zoals bijvoorbeeld VAD of ECMO, zowel voor als na ingrepen, bijvoorbeeld harttransplantatie. Bij deze ontwikkeling speelt bovendien een toenemende stroom van behandelingen in de richting van de interventiecardioloog.

EXPERTISE

In dit dynamische gebied van indicatiestelling en uitvoering is het een vereiste dat de expertise van alle betrokken behandelaars up-to-date is. Dit kan eigenlijk alleen wanneer synergie bereikt wordt in een multidisciplinaire aanpak. Ook al is een eerder poging om tot concentratie van centra te komen niet geslaagd, lijkt het aangewezen om de behandeling van bepaalde kwalen te limiteren tot een beperkt aantal centra. In elk geval dient aan de steeds hoger te stellen kwaliteitseisen voldaan te kunnen worden. Dit is ook de achtergrond waarom er binnen de cardiologie het subspecialisme congenitale cardiologie is ontstaan. Het aantal volwassenen met een aangeboren hartafwijking is zodanig gegroeid dat dit meer dan gerechtvaardigd is.

EXTRACORPORALE CIRCULATIE

Ook met betrekking tot extracorporale circulatie zijn deze kwaliteitseisen van belang, zowel in een praktisch-technische zin als meer breder gezien.

Enkele voorbeelden van praktische zaken betreft het verminderen van de zogenaamde bloedactivatie, de rol van coating daarin en de voortdurende ontwikkeling van de oxygenator, met name wat betreft de efficiency van gaswisseling. Bij voortdurende heeft de opbouw van het circuit, bijvoorbeeld de aanwezigheid in kleine circuits (microcircuit) en de kwaliteit van het arteriële filter, de aandacht, als ook de samenstelling van de priming. In bredere zin betreft de kwaliteit het ontwikkelen van de professie EKP in het gebied van bloedmanagement in zijn diverse aspecten.

VOORUITZICHTEN

In het hierboven beschreven, zich snel ontwikkelende expertise gebied, dienen de betrokkenen steeds aandacht te hebben voor de (on)mogelijkheden en zinvolheid van de voor handen zijnde techniek. Het is nog onduidelijk wat het aandeel van de volwassenen met een aangeboren hartafwijking gaat betekenen in ons zorgsysteem (macro-economie). Het moge duidelijk zijn dat de behandeling van congenitale hartafwijkingen in brede zin en met vele aspecten, maatschappelijk relevant is en een toenemend belang zal opeisen.

Prof. Dr.
A.J.J.C. Bogers

Hoofd afdeling
thoraxchirurgie,
Erasmus MC,
Rotterdam.